

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 14-04-2020

Mødedato Tirsdag d. 14. april 2020 kl. 13:31

Mødested Videomøde med opkald til meet.rm06@rooms.rm.dk

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af forslag til handleplan for jordforureningsområdet 2020-2025 og høring.....	3
Godkendelse af regional landdistriktsstrategi.....	5
Tilskud til sundhedsinnovationsprojekter om 3D-print.....	7
Status på teknologipagten og valg af nye temaer for teknologipagten.....	9
Godkendelse af samarbejdsaftale med Wakatū, New Zealand.....	11
Orientering om deltagelse og opfølgning på YouthCORE-konferencen #.....	13
Justeret tidsplan for sundheds- og hospitalsplan.....	14
Drøftelse af møder i Danske Regioner #.....	16
Gensidig orientering #.....	17

Punkt 1: Godkendelse af forslag til handleplan for jordforureningsområdet 2020-2025 og høring

1-30-71-2-19

Resume

Der fremlægges forslag til handleplan for jordforurening 2020-2025, som beskriver, hvordan Region Midtjylland vil prioritere indsatsen på jordforureningsområdet frem mod 2025. I planen er der beskrevet seks særlige indsatsområder.

Efter regionsrådets godkendelse af forslaget sendes det i otte ugers ekstern høring.

Direktionen indstiller,

at høringsudkast til handleplan for jordforurening 2020-2025 godkendes, og

at handleplanen sendes i otte ugers ekstern høring.

Sagsfremstilling

Det er regionens ansvar at sikre grundvand, menneskers sundhed og miljøet mod påvirkning fra jordforurening. Det ønskes gjort så bæredygtigt som muligt. Opgaven udføres med afsæt i FN's verdensmål, som er den strategiske ramme for regionens arbejde med regional udvikling. Regionens arbejde med jordforurening bidrager i særlig grad til verdensmålene nr. 3 og 6 omhandlende henholdsvis sundhed og rent vand.

Jord- og grundvandsforurening stammer typisk fra virksomheder, som gennem tiden har brugt forskellige typer af kemikalier. Tidligere måder at håndtere f.eks. kemikalier på er årsagen til, at jorden og grundvandet i dag er forurenede mange steder. I Region Midtjylland er der kendskab til ca. 3.400 forurenede grunde, mens ca. 5.200 grunde er vurderet til at være muligt forurenede. Den offentlige indsats omfatter de jordforureninger, som kan udgøre en risiko for menneskers sundhed (beboelser, børneinstitutioner mv.), drikkevand eller overfladevand. Disse grunde findes der ca. 3.200 af i Region Midtjylland.

Handleplanen beskriver, hvordan regionen vil prioritere sine indsatser på jordforureningsområdet frem mod 2025. Der er opsat seks særlige indsatsområder. For en uddybning af de enkelte områder henvises til det vedhæftede bilag. De seks særlige indsatsområder er:

1. *Indsats i balance*

Indsatsen over for jordforurening i Region Midtjylland skal balanceres mellem grundvand og boliger med en mindre overvægt på indsatser i forhold til grundvand.

2. *Overblik i 2030*

Med udgangen af 2030 skal alle muligt forurenede grunde, der er i offentlig indsats i Region Midtjylland, være undersøgt.

3. *Pesticider – en særlig trussel for drikkevandet*

Region Midtjylland arbejder målrettet sammen med relevante interessenter for at sikre det rene drikkevand mod forurening fra pesticider.

4. *Generationsforureninger – kræver handling*

Region Midtjylland håndterer generationsforureningerne på Harboøre Tange, så de ikke udgør en trussel for mennesker og miljø – og arbejder for at få forureningerne ryddet op.

5. *Videndeling og samarbejde er afgørende*

Region Midtjylland faciliterer videndeling og samarbejde på tværs af relevante interessenter på jord- og grundvandsområdet i regionen og på tværs af regionerne.

6. *Udvikling af fremtidens løsninger*

Region Midtjylland arbejder målrettet med udvikling på jordforureningsområdet med det formål at skabe bedre og mere bæredygtige løsninger til undersøgelser og afværge.

Den videre proces

I arbejdsprocessen med at udforme handleplanen har regionens egne jordforureningsmedarbejdere, regionspolitikere og eksterne interessenter været inddraget.

Efter regionsrådets godkendelse vil forslaget blive sendt i en otte ugers ekstern høring hos mulige interessenter.

Den endelige handleplan forventes at blive fremlagt til politisk godkendelse i regionsrådet i september.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at høringsudkast til handleplan for jordforurening 2020-2025 godkendes, og

at handleplanen sendes i otte ugers ekstern høring.

Bilag

Forslag til handleplan for jordforurening 2020-2025

Punkt 2: Godkendelse af regional landdistriktsstrategi

1-30-76-7-19

Resume

Der fremlægges et udkast til en regional landdistriktsstrategi, som sætter en retning for, hvordan regionen i samarbejde med andre landdistriktsaktører kan arbejde med bæredygtig udvikling i landdistrikterne. Strategien er blevet til på baggrund af en omfattende strategiproces.

Med landdistriktsstrategien følger en handleplan, der beskriver nogle konkrete initiativer, som forventes iværksat i perioden 2020-2021.

Direktionen indstiller,

at forslaget til en regional landdistriktsstrategi godkendes, og

at den flerårige handleplan for landdistrikter godkendes.

Sagsfremstilling

Under overskriften "Fælles om det gode liv" sætter en ny regional landdistriktsstrategi fokus på bæredygtig udvikling i landdistrikterne. Strategien er udarbejdet med afsæt i Region Midtjyllands Udviklingsstrategi 2019-2030.

Udvalg for regional udvikling behandlede i december 2019 et tidligere udkast og afholdt et seminar for de mange landdistriktsaktører, der på forskellig vis har bidraget til strategiarbejdet, bl.a. kommuner, LAG'er og landsbyrepræsentanter. Der er således skabt et godt udgangspunkt for et regionalt partnerskab omkring udmøntningen af strategien.

Fokus på det gode og bæredygtige liv

Hver tredje midtjyde bor på landet, hvor nærheden til naturen, stærke fællesskaber og billige boliger er værdsatte kvaliteter. Livet i landdistrikterne byder dog også på udfordringer, fx adgang til indkøbsmuligheder, uddannelser og sundhedsydelser.

Med en ny regional landdistriktsstrategi sættes der fokus på de nye muligheder, som den bæredygtige omstilling af samfundet giver de mindre lokalsamfund på landet. Stærke fællesskaber, frivillighed, inklusion, deleøkonomi og lokal handlekraft er nogle af de særlige kvaliteter, som kan give landdistrikterne en ny vigtig rolle. Landdistrikternes lokalsamfund kan være med til at vise vejen og udvikle nye bæredygtige løsninger, som kan inspirere det øvrige samfund og gøre det attraktivt for unge nyuddannede og børnefamilier at bosætte sig på landet.

Regionens mange opgaver inden for bl.a. sundhed, uddannelse, klima, råstoffer, kultur, mobilitet og jordforurening har stor betydning for det gode og bæredygtige liv på landet. Den nye landdistriktsstrategi skal på den ene side medvirke til at sikre et landdistriktsperspektiv på tværs af de regionale opgaver og samtidig være med til at sætte rammer og retning for en mere koordineret indsats på tværs af eksisterende landdistriktsaktører og initiativer.

Fra strategi til handling

De ønsker og forslag, som aktørerne er fremkommet med i strategiprocesen, kan sammenfattes i tre overordnede indsatsfelter: 1) Opbygning og formidling af viden i partnerskabet om bæredygtig udvikling af landdistrikter, 2) eksperimenterende projekter, møder og organiseringer, der kan samle aktører på tværs og 3) større politisk opmærksomhed omkring landdistrikternes særlige potentialer og behov. I forlængelse heraf lægges der i den flerårige handleplan op til en række nye initiativer:

I løbet af 2020-2021 vil der bl.a. blive igangsat op til ti eksperimenterende udviklingsprojekter under overskriften "Den bæredygtige landsby". Projekterne skal i tværgående samarbejder mellem kommuner, lokalsamfund og andre aktører afprøve og videreformidle nye metoder og organiseringer, der kan fremme den bæredygtige udvikling i landdistrikterne. Det er vigtigt, at lokale fællesskaber bliver centrale og aktive deltagere i projekterne.

Desuden vil der blive igangsat en række tiltag, der skal opbygge ny viden i partnerskabet om bæredygtig landdistriktsudvikling og sikre, at eksisterende erfaringer kan deles på tværs på en let tilgængelig måde. Udover egentlige forsknings-, analyse- og udviklingsprojekter omfatter det bl.a. netværk og læringsforløb for lokale ildsjæle og kommunale medarbejdere samt etablering af en eller flere online videndelings- og kommunikationsplatforme. Hertil kommer en række tematiserede events, der afholdes for og i samarbejde med aktører på forskellige niveauer.

Endelig sigtes der på at gennemføre forskellige policy initiativer, eksempelvis i samarbejde med Landdistrikternes Fællesråd. Udover at forbedre de generelle rambetingelser for det gode og bæredygtige liv på landet er det oplagt at arbejde for, at regionernes rolle på landdistriktsområdet beskrives og hjemles i det kommende nationale landdistriktsprogram gældende fra 2021.

Landsbyprisen samt netværket for LAG'er og kommunale landdistriktsmedarbejdere er to eksisterende regionale initiativer, som støtter fint op omkring den nye strategi. Disse videreføres derfor også som en del af den flerårige handleplan. På samme måde er der lagt op til, at der skal ske en nærmere afklaring af, hvordan gastronomi og lokale fødevarer kan bruges som drivkraft for udvikling af bæredygtige lokalsamfund på landet, jf. det andet strategispør i den regionale udviklingsstrategi.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget, at forslaget til en regional landdistriktsstrategi godkendes, og at den flerårige handleplan for landdistrikter godkendes.

Bilag

Strategi for bæredygtig udvikling i landdistrikterne 2020-2030

Flerårig handleplan for landdistrikter

Punkt 3: Tilskud til sundhedsinnovationsprojekter om 3D-print

1-30-76-8-20

Resume

Der søges om 3,35 mio. kr. i medfinansiering til to innovationsprojekter om 3D-print på Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenhed Midt.

Direktionen indstiller,

at der ydes tilskud på 1,5 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til projektet "Region Midtjylland som 3D-print Epicenter" på Aarhus Universitetshospital med Medtech Innovation Consortium som operatør, og

at derydes tilskud på 1,85 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til projektet "Sundh3D – Region Midtjylland som 3D-print fyrtårn" på Hospitalsenhed Midt med Test- og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi som operatør.

Sagsfremstilling

Aarhus Universitetshospital og Hospitalsenhed Midt søger om medfinansiering til to 3D-print projekter, der skal understøtte udviklingen af 3D-print i Region Midtjylland. Formålet med de to projekter er at udvikle kapaciteten for 3D-print til gavn for eksempelvis kirurger, terapeuter og patienter. Region Midtjylland har et solidt udgangspunkt indenfor 3D-print med stærke aktører som Aarhus Universitet, Teknologisk Institut og private virksomheder. En permanent organisering af 3D-print på tværs af regionens enheder vil bidrage til at udvikle mulighederne for at fremstille personaliserede hjælpemidler til den enkelte patient. De to projekter vil samarbejde tæt med henblik på at få etableret en struktur for videndeling, optimal udnyttelse af udstyr og medarbejderressourcer. Aarhus Universitetshospital vil fokusere på de højt specialiserede opgaver, mens Hospitalsenhed Midt vil arbejde med de driftsnære behov og opbygningen af lokal kapacitet til 3D-printede løsninger. På baggrund af tidligere projekter vurderes det, at 3D-print kan bidrage til øget innovation blandt hospitalspersonalet.

"Region Midtjylland som 3D-print Epicenter" (Aarhus Universitetshospital)

Projektet på Aarhus Universitetshospital har fokus på specialiserede opgaver og gennemføres i samarbejde med Medtech Innovation Consortium. Projektet vil udbrede brugen af 3D-print på det kliniske område til gavn for kirurger og patienter. Kirurgen kan med 3D-print få en rummelig forståelse af selv de mest komplicerede brud eller anatomier, og derudover kan patienten opnå større forståelse for den forestående kirurgi. Det kan f.eks. være at gennemgå skærelinjerne på en 3D-printet kæbe inden den forestående operation. Derudover kan 3D-print være en stor hjælp i forhold til at forberede operationer, hvor man kun har ét forsøg som f.eks. hjernekirurgi.

Projektet løber fra maj 2020 til maj 2022, såfremt tilskuddet godkendes.

"Sundh3D – Region Midtjylland som 3D-print fyrtårn" (Hospitalsenhed Midt)

Projektet på Hospitalsenhed Midt har et driftsnært fokus og gennemføres i samarbejde med Test- og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi (Viborg Kommune), Center for Industri (Fondsejet) og Koncern Kommunikation. Gennem ansættelse af én 3D-print-ingeniør vil parterne opsøge behov og udvikle løsninger i samarbejde med ortopædkirurgi, bløddelskirurgi, røntgen/scanning, Hammel Neurocenter/VCR samt fysioterapi og ergoterapi. Derudover er der fokus på at udvikle og forbedre den eksisterende infrastruktur og sprede løsninger på tværs af koncernen. Der er mindre fokus på højt specialiserede opgaver som udvikling af implantater og biokompatible produkter.

Projektet har en tidsplan fra april 2020 til marts 2022. Projektet startes hurtigst muligt, såfremt tilskuddet godkendes.

Succeskriterier

Det overordnede succeskriterie er at skabe en permanent forankring af arbejdet med 3D-print i Region Midtjylland via en fast projektgruppe på tværs af regionens enheder. Projektet "Region Midtjylland som 3D-print Epicenter" er ledet af 3D-printcenteret på Aarhus Universitetshospital og "Sundh3D – Region Midtjylland som 3D-print fyrtårn" er ledet af Test- og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi. Der er allerede aftalt en fælles projektgruppe omkring indkøb og udnyttelse af printkapacitet. De to projekter vil optimere koordinationen på tværs af enheder og bidrage til et sammenhængende økosystem for 3D-print i Region Midtjylland. Den organisatoriske struktur skal være fastlagt, afprøvet og godkendt den 1. maj 2022. Derudover skal der foretages en grundig afrapportering, så muligheder og udfordringer ved en samlet indsats i forhold til 3D-print kan blive evalueret.

Baggrund

Projekterne bygger blandt andet videre på erfaringerne fra projektet "3D-print og kropsbare hjælpemidler", som var finansieret med 100.000 kr. fra puljen til sundhedsinnovation i 2019. Projektet viste, at 3D-print er en anvendelig og gavnlige teknologi i klinikken. Introduktion af selv meget simple versioner af teknologien har givet værdi for patienterne og skabt et stort innovationsdrive blandt personalet.

Projekterne understøtter Region Midtjyllands udviklingsstrategi med henblik på at sikre "et bæredygtigt og effektivt sundhedsvæsen for borgeren og tæt på borgeren". 3D-print vil kunne understøtte udviklingen af et mere effektivt sundhedsvæsen, der tager større hensyn til den enkelte patients behov. De to projekter er allerede i dialog med hinanden og administrationen vil sikre, at synergieffekterne udnyttes optimalt.

Økonomi

Projekterne har et samlet budget på 4,4 mio. kr., og der søges om medfinansiering fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter på i alt 3,35 mio. kr. Hvis ansøgningerne godkendes, vil der være 2,15 mio. kr. tilbage i puljen for 2020.

Tabel 1. Region Midtjylland som 3D-print Epicenter				
1.000 kr.	2020	2021	2022	I alt
<i>Budget</i>				
Løn printingeniør	250	400	200	850
Løn øvrige	550	50	0	600
Software	230	0	0	230
3D printudstyr	320	0	0	320
Budget i alt	1.350	450	200	2.000
<i>Finansiering</i>				
Region Midtjylland - Regional Udvikling, Sundhedsinnovation	-850	-450	-200	-1.500
Region Midtjylland - Aarhus Universitetshospital	-350	0	0	-350
MedTech Innovation Consortium	-150	0	0	-150
Finansiering i alt	-1.350	-450	-200	-2.000
Total	0	0	0	0

Tabel 2. Sundh3D – Region Midtjylland som 3D-print fyrtårn				
1.000 kr.	2020	2021	2022	I alt
<i>Budget</i>				
Løn printingeniør	200	400	200	800
Løn projektledelse	100	200	50	350
Løn hospitalspersonale	100	100	50	250
Løn øvrige	200	300	200	700
3D printudstyr	300	0	0	300
Budget i alt	900	1.000	500	2.400
<i>Finansiering</i>				
Region Midtjylland - Regional Udvikling, Sundhedsinnovation	-750	-750	-350	-1.850
Region Midtjylland - Hospitalsenhed Midt Kvalitet	-10	-30	-10	-50
Region Midtjylland - Andre aktører inkl. Koncern Kommunikation	-40	-20	-40	-100
Test- og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi (Viborg Kommune)	-50	-100	-50	-200
Center for Industri (Fondsejet)	-50	-100	-50	-200
Finansiering i alt	-900	-1.000	-500	-2.400
Total	0	0	0	0

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at der ydes tilskud på 1,5 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til projektet "Region Midtjylland som 3D-print Epicenter" på Aarhus Universitetshospital med Medtech Innovation Consortium som operatør, og

at der ydes tilskud på 1,85 mio. kr. fra puljen til sundhedsinnovation under de regionale udviklingsaktiviteter til projektet "Sundh3D – Region Midtjylland som 3D-print fyrtårn" på Hospitalsenhed Midt med Test- og Udviklingscenter for Velfærdsteknologi som operatør.

Bilag

Ansøgning 3D-print Hospitalsenhed Midt

Ansøgning 3D-print Aarhus Universitetshospital

Punkt 4: Status på teknologipagten og valg af nye temaer for teknologipagten

1-30-76-37-17

Resume

I 2018 blev Den Midtjyske Teknologipagt vedtaget af regionsrådet, og hertil blev der øremærket 55 mio. kr. til indsatser, som understøtter Teknologipagtens seks temaer. Under disse temaer er der blevet bevilget i alt 31,6 mio. kr. til 22 projekter. Temaerne skal genforhandles i 2020, hvorfor Rådet for Fremtidens Kompetencer indstiller fire temaer. Der resterer 23,4 mio. kr. af de prioriterede midler, som dermed kan bevilges til projekter og indsatser under disse nye temaer indtil 2022.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om status for Teknologipagten tages til efterretning, og

at temaerne til Teknologipagten godkendes.

Sagsfremstilling

Status på Teknologipagten

Regionsrådet vedtog den 25. april 2018 Den Midtjyske Teknologipagt, der skal sikre, at flere uddannes inden for og lærer om de tekniske og naturvidenskabelige uddannelser, hvilket forkortes som STEM (Science, Technology, Engineering and Math). Der blev samtidig øremærket 55 mio. kr. til at understøtte teknologipagtsaktiviteter i perioden 2018-2022. De nuværende temaer er følgende:

1. STEM-uddannede til de midtjyske styrkepositioner
2. Piger og STEM
3. Teknologiambassadører
4. Informatik på alle uddannelsesniveauer
5. Iværksætter
6. Kompetenceudvikling

Der har siden lanceringen af Teknologipagten været gennemført tre ansøgningsrunder. I efteråret 2018 blev der givet tilsagn til syv projekter, i foråret 2019 til otte projekter og i efteråret 2019 til syv projekter. Dermed er der i alt 22 bevilgede projekter under Teknologipagten, og der er udmøntet i alt 31,6 mio. kr. Der resterer således 23,4 mio. kr. af de øremærkede midler. Af bevilgede projekter kan der bl.a. nævnes:

- *EUX Space*, som har til formål at skabe en rum-studielinje, hvor eleverne skal bygge og opsende en satellit.
- *STEM-iværksætterkultur*, hvor HHX og HTX elever samarbejder med hinanden og med lokale virksomheder om at udvikle nye kreative løsninger og produkter på aktuelle problemstillinger.
- *Byggeboxen*, hvor skoleklasser fra folkeskolen får mulighed for at stifte bekendtskab med byggeriets uddannelser i et virkelighedsnært miljø i både Aarhus og Holstebro.

En fyldestgørende oversigt over alle projekterne med en kort beskrivelse, det bevilgede beløb, samt hvilket tema indsatsen er søgt under, er vedlagt.

STEM-barometer

Med vedtagelsen af Teknologipagten blev det samtidig besluttet, at effekten af Teknologipagten skulle monitoreres igennem et årligt STEM-barometer. Barometeret for 2020 er vedlagt, og det fokuserer både på udbuds- og efterspørgselsdelen på STEM-området i Region Midtjylland. På udbudssiden er der inkluderet data vedrørende kønsfordelingen og tilgangen på STEM-uddannelserne fra 2010 til 2019. På efterspørgselsdelen er der bl.a. data på jobopslag målrettet STEM-kompetencer, efterspørgsel efter STEM-kompetencer og udviklingen af den samlede arbejdsstyrke på STEM-området. Det fremgår bl.a. af STEM-barometeret, at størstedelen af de STEM-beskæftigede i Region Midtjylland har en erhvervsfaglig uddannelse, dog er andelen af STEM-beskæftigede, som har en videregående uddannelse, steget med 15 %, og andelen, som har en erhvervsfaglig uddannelse, er faldet med ca. 3 % fra 2011-2018. Derudover ses der en støt stigning i antallet af jobopslag målrettet STEM-kompetencer på 38 % fra 2011 til 2018, mens den samlede STEM-arbejdsstyrke i samme periode har været stabil.

Valg af nye temaer for Teknologipagten

I forbindelse med vedtagelsen af Teknologipagten blev det besluttet, at der skulle vedtages nye temaer i 2020. Rådet for Fremtidens Kompetencer indstiller at antallet af temaer reduceres til fire. "Bæredygtighed", "Sprog" samt "Kreativitet" indstilles som nye temaer, mens det eksisterende tema "STEM-uddannede til de midtjyske

styrkepositioner" bibeholdes. Nedenfor findes en kort begrundelse for valget af temaerne. En uddybende beskrivelse af temaerne, og hvorfor de er valgt, er vedlagt.

Bæredygtighed

For at understøtte den regionale udviklingsstrategi har Rådet for Fremtidens Kompetencer valgt at opprioritere fokus på bæredygtighed og grøn omstilling i Teknologipagten. Dertil forventes det, at der er et stort potentiale i at appellere til de unge ved at markedsføre STEM-uddannelserne som en direkte vej til at arbejde med bæredygtige løsninger.

Sprog

Fremmedsprogene oplever trange kår i uddannelseskæden, hvilket Rådet for Fremtidens Kompetencer satte fokus på med nedsættelsen af Det Regionale Sprogudvalg. Deres rapport anbefaler, at der prioriteres midler i teknologipagtpuljer til aktiviteter, der understøtter sprogfagene samt de sproglige kompetencer i samspil med STEM-kompetencerne.

Kreativitet

Ved at kombinere klassiske STEM-kompetencer med kreative og sproglige kompetencer kan det medvirke til, at fremtidens arbejdsstyrke kan navigere i et omskifteligt arbejdsmarked, der præges af den rivende teknologiske udvikling. Eksempelvis når det kommer til klimaudfordringerne og løsningerne herpå, er det nødvendigt, at vi har unge, som tør tænke i nye baner og er omstillingsparate.

STEM-uddannede til de midtjyske styrkepositioner

Rådet for Fremtidens Kompetencer vurderer, at dette tema understøtter et generelt behov for STEM-uddannede i regionen. Temaets relativt brede indgangsvinkel gør den således også brugbar til at indfange gode projekter, som ellers ikke umiddelbart falder ind under de mere snævre temaer.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om status for Teknologipagten tages til efterretning, og

at temaerne til Teknologipagten godkendes.

Bilag

Oversigt over projekter under Teknologipagten

Bilag 3 STEM barometer 2020

Genforhandling af temaer til Teknologipagten

Punkt 5: Godkendelse af samarbejdsaftale med Wakatū, New Zealand

1-15-2-76-4-20

Resume

Der er lavet et udkast til en samarbejdsaftale mellem Region Midtjylland, Lemvig Kommune, Klimatorium i Lemvig, den newzealandske Wakatu-organisation og bystyret i Nelson på New Zealands sydø. Med aftalen ønsker parterne at arbejde sammen om bl.a. klimatilpasning og bæredygtighed.

Direktionen indstiller,

at samarbejdsaftalen med Wakatu i New Zealand godkendes. Vedlagt som bilag.

Sagsfremstilling

New Zealand står over for mange af de samme klimaudfordringer som Danmark. I deres søgen efter nye klimaløsninger har den newzealandske organisation Wakatu besøgt Klimatorium i Lemvig, der er det ene af de to klimafyrtårne, som udspringer af EU-klimaprojektet Coast to Coast Climate Challenge. Besøget har ført til, at Wakatu ønsker at opføre et tilsvarende klimatorium i byen Nelson, der er beliggende på den sydligste af New Zealands to hovedøer.

I den efterfølgende dialog er der fundet en række samarbejdsområder inden for både klima, vandudfordringer, bæredygtighed og sundhed. Der foreligger nu et udkast til en formel samarbejdsaftale mellem Region Midtjylland, Lemvig Kommune, Klimatorium i Lemvig, Wakatu-organisationen og bystyret i Nelson.

Samarbejdsområder

Med aftalen håber parterne på at finde nye måder at samarbejde på internationalt. Der er identificeret tre områder, hvor et samarbejde kan bidrage positivt til parternes respektive målsætninger, herunder FN's verdensmål.

For det første skal parterne dele deres viden om, hvordan man tilpasser sig klimændringerne og implementerer løsninger, der ikke blot retter sig mod vandudfordringer, men også bidrager positivt til borgernes daglige liv og sundhed.

For det andet skal parterne undersøge muligheden for at oprette et klimatorium i Nelson, New Zealand, hvor erfaringer og know-how fra Klimatorium i Lemvig inddrages. Her vil samarbejde om klimatilpasning og arbejdet det regionale klimatilpasningsprojekt Coast to Coast Climate Challenge og de projekter der ligger heri blive udvekslet. Konkret arbejdes med at eksportere løsningen fra klimavejen i Hedensted til et nyt boligområde i Nelson.

For det tredje skal parterne arbejde på at udstyre de nuværende og fremtidige generationer med den bedst mulige viden om klimatilpasning og cirkulær økonomi, så de er i stand til at involvere sig. Regionen arbejder for at etablere et tæt samarbejde omkring krav og standarder, der understøtter mindre ressourceforbrug, mere genanvendelse og genbrug til leverandører i driften af sundhedsvæsenet.

Mål for samarbejdet

Parterne deler følgende målsætninger:

- At skabe et samarbejde med hinanden, som identificerer initiativer og aktiviteter, der er i overensstemmelse med parternes ambitioner og mål. Herunder at samarbejde om konkrete problemstillinger, såsom at fremme mindre forbrug, mere genbrug og genanvendelse i driften af sundhedsvæsenet.
- At få en bedre forståelse af de klimaudfordringer, muligheder og initiativer, der finder sted i Te Taihū (toppen af sydøen i New Zealand), Lemvig Kommune og Region Midtjylland.
- At få en bedre forståelse af quadruple helix-modellen, hvor forskellige niveauer af forsknings- og uddannelsesinstitutioner samarbejder med private og offentlige aktører for at finde innovative løsninger på fælles udfordringer. Klimaudfordringerne er et godt eksempel på en sådan udfordring, der skal løses i partnerskaber lokalt, regionalt, nationalt og globalt.
- At udforske identificerede klimaudfordringer eller relaterede projekter, der er gensidigt fordelagtige og som understøtter parternes mål og ambitioner.

Derudover er det Region Midtjyllands ambition at inddrage bæredygtige hospitaler i samarbejdet. New Zealand er langt fremme på affaldssorteringsområdet på hospitaler bl.a. som en konsekvens af, at de har haft fokus på affaldssortering og nye materialer på hospitaler meget længere end Danmark. Desuden begyndte New Zealand allerede i 2012 at få bæredygtighedskonsulenter på deres hospitaler, hvilket Region Midtjylland først nu skal til at indfase bredt.

De konkrete projekter, der måtte opstå som følge af samarbejdsaftalen, vil blive behandlet særskilt. Samarbejdsaftalen indebærer ingen juridiske eller økonomiske forpligtelser for regionen. De næste skridt i

konkretiseringen af samarbejdet vil blive taget på henholdsvis et planlagt besøg fra Wakatu-organisationen og Nelson City Council i Danmark til august 2020 i forbindelse med åbningen af Klimatoriet og et besøg af de danske partnere i New Zealand til efteråret 2020.

Om de newzealandske partnere

Wakatu-organisationen ejes af 4.000 Maori-familier, der stammer fra de oprindelige jordejere på nordspidsen af Sydøen. Wakatu blev oprettet for at repræsentere interesserne for sine Maori-jordejere og for at sikre en forsvarlig forvaltning af dets arealer og andre aktiver. De dyrker arealerne, driver fiskefarme og er en vigtig stemme i samfundet, hvor de fungerer som et talerør for maorierne.

Nelson er en by på den østlige bred af Tasman-bugten øverst på Sydøen i New Zealand. Byen, der er New Zealands næstældste, har cirka 53.000 indbyggere og dækker et landområde på 422 km². Byen styres af Nelson City Council, der fungerer som både lokalt og regionalt styre, med ansvarsområder indenfor såvel miljø og levering af lokale tjenester. Regionen har ca. 300.000 indbyggere.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at samarbejdsaftalen med Wakatu i New Zealand godkendes. Vedlagt som bilag.

Bilag

Principles of Collaboration - Nelson City Wakatu Denmark

Punkt 6: Orientering om deltagelse og opfølgning på YouthCORE-konferencen #

1-51-71-12-18

Resume

Forud for den kommende ENCORE-konference den 17.-18. september i Irland afholdes ungdomskonferencen YouthCORE. Region Midtjylland må udpege to gymnasieelever til at deltage i konferencen og indstiller at de findes på klimagymnasiet Lemvig Gymnasium.

Direktionen indstiller,

at udvalget tager deltagelse og opfølgning på YouthCORE-konferencen til efterretning.

Sagsfremstilling

ENCORE er et regionalt europæisk miljøpolitisk forum for erfaringsudveksling og samarbejde om indflydelse på EU's miljøpolitik. Den kommende ENCORE-konference holdes i Irland til september. Regionsrådsmedlemmerne Susanne Buch og Jørgen Nørby er som henholdsvis afgående formand for ENCORE og formand for udvalg for regional udvikling indstillet af udvalg for regional udvikling til at deltage i konferencen.

Forud for ENCORE-konferencen holdes ungdomskonferencen YouthCORE, som er en miljøpolitisk platform for unge i hele Europa. Målet er at involvere unge i den politiske debat om fremtidens miljøpolitik i de europæiske regioner. På den forrige YouthCORE i Herning i 2018 deltog der omkring 40 unge fra seks forskellige lande.

Udpegning af to gymnasieelever

Til YouthCORE i Irland må Region Midtjylland udpege to gymnasieelever til at deltage. Administrationen påtænker at regionen udpeger to gymnasieelever fra Lemvig Gymnasium. Valget skyldes, at Lemvig Gymnasium efter sommerferien tager initiativ til en klimalinje på gymnasiet og dermed bliver et klimagymnasium. Klimalinjen er bl.a. støttet af regionen uddannelsespulje. Udpegningen af de to kandidater sker i samarbejde med gymnasiets ledelse.

De to gymnasieelever vil inden konferencen blive sat grundigt ind i arbejdet med ENCORE og YouthCORE. Blandt andet vil der blive arrangeret et møde med de gymnasieelever, der deltog i YouthCORE i 2018.

Region Midtjylland finansierer de to gymnasieelevers deltagelse i YouthCORE.

Opfølgning på YouthCORE-deltagelsen

Efter konferencen vil de to gymnasieelever deltage på møde i udvalget for regional udvikling for at fremlægge deres erfaringer. Det foreslås også, at de to gymnasieelever efterfølgende besøger interesserede gymnasier i regionen for at fortælle om deres erfaringer fra YouthCORE. Derudover vil der blive lavet en kort film med de to deltagere. Hertil opfordres de til at filme lidt under deltagelsen i YouthCORE og lade det indgå i filmen. Filmen vil blive lagt på regionens hjemmeside og indgå i kommunikationen med gymnasierne.

Det vil også blive overvejet, hvordan deltagelsen i YouthCORE kan bruges i undervisningen på Lemvig Gymnasium, f.eks. som et tema i samfundsfag. Regionen vil i samarbejde med Lemvig Gymnasium undersøge muligheden for at indbygge YouthCORE-deltagelsen i undervisningen.

Beslutning

Udvalg tog deltagelse og opfølgning på YouthCORE-konferencen til efterretning.

Tidligere Politisk Behandling

Udvalget for regional udvikling indstillede den 9. marts Susanne Buch og Jørgen Nørby som politiske deltagere på ENCORE-konferencen.

Punkt 7: Justeret tidsplan for sundheds- og hospitalsplan

1-31-72-279-18

Resume

Der fremlægges forslag til en justeret tidsplan for endelig politisk behandling af sundheds- og hospitalsplanen. Planen har været i høring, men der er ikke modtaget svar fra Sundhedsstyrelsen og en række andre høringsparter, som regionen kunne forvente at høre fra. Den planlagte politiske drøftelse af planen den 20. april 2020 vil derfor være på et ufuldstændigt grundlag.

Direktionen indstiller,

at forslag til justeret tidsplan for endelig politisk behandling af sundheds- og hospitalsplan godkendes.

Sagsfremstilling

Sundheds- og hospitalsplanen har været i høring frem til den 15. marts 2020.

Der er ikke modtaget svar fra Sundhedsstyrelsen og en række andre høringsparter, som regionen kunne forvente at høre fra. Det skyldes formentlig, at høringsfristen lå efter nedlukningen som følge af coronavirus. Rådgivning fra Sundhedsstyrelsen i forbindelse med sundheds- og hospitalsplanen fremgår af sundhedsloven. På grund af de manglende høringssvar vil en politisk drøftelse og behandling af planen på nuværende tidspunkt være på et ufuldstændigt grundlag.

Administrationen foreslår på den baggrund, at den endelige politiske behandling af sundheds- og hospitalsplanen udskydes, så Sundhedsstyrelsen og andre interessenter får forlænget mulighed for at indsende høringssvar.

Forskydning af tidsplanen for sundheds- og hospitalsplanen betyder:

- at regionen forlænger muligheden for at give bemærkninger til sundheds- og hospitalsplanen til medio juni 2020
- at sundheds- og hospitalsplanen ikke bliver en del af temadagen den 20. april 2020
- at budgetseminaret den 17. august 2020 forlænges, og at den politiske temadrøftelse af høringssvarene holdes i forbindelse med budgetseminaret
- at den endelige politiske behandling af sundheds- og hospitalsplanen er i august 2020. Hermed er der fortsat mulighed for at "stå på" sundheds- og hospitalsplanen i arbejdet med budget 2021.

Forslag til justeret tidsplan er vedlagt.

Kort status for høringssvar

Der er modtaget 51 høringssvar, heraf fra 13 kommuner i regionen, fem tværfaglige specialeråd, Aarhus Universitet, Regions-MEDudvalget og fire HMU'er samt to regioner, PLO-Midtjylland og Lægeforeningen Midtjylland.

Der er ikke modtaget høringssvar fra blandt andet Sundhedsstyrelsen, VIA University College, flere kommuner, social- og sundhedsskolerne og Danske Regioner.

De generelle linjer i de høringssvar, der er modtaget, er:

- at der er opbakning til den retning, der præsenteres i sundheds- og hospitalsplanen
- at vi skal være opmærksomme på udfordringerne ved at komme fra "retning" til konkret handling
- at der er ønske om tidlig inddragelse i planens udmøntning (særligt fra kommunerne og praksisområdet).

En række høringssvar har givet anledning til at udarbejde forslag til ændringer i formulering, uddybning af ord og tekststykker.

Der er kommet høringssvar med særlig interesse for udviklingen af Regionshospitalet Silkeborg og andre høringssvar, som giver forslag på helt konkrete fag- eller patientområder. Idet sundheds- og hospitalsplanen beskriver den retning regionsrådet ønsker at sætte for fremtidens sundhedsvæsen, vurderer administrationen, at høringssvar af denne type er input til udmøntning af sundheds- og hospitalsplanen inden for konkrete områder, og derfor ikke medfører ændringer i selve sundheds- og hospitalsplanen.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til justeret tidsplan for endelig politisk behandling af sundheds- og hospitalsplan godkendes.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet godkendte den 28. november 2018 rammer og proces for ny sundheds- og hospitalsplan.

Regionsrådet godkendte den 27. marts 2019 den politiske rammesætning og opdateret tidsplan for sundheds- og hospitalsplan.

Regionsrådet godkendte den 28. august 2019 en revideret tidsplan, herunder afholdelse af temadag om fremtidens sundhedsvæsen med deltagelse af Praksisplanudvalget og Sundhedskoordinationsudvalget.

Regionsrådet godkendte den 29. januar 2020 udkast til sundheds- og hospitalsplan med henblik på høring.

Bilag

Forslag til justeret tidsplan for sundheds- og hospitalsplan

Punkt 8: Drøftelse af møder i Danske Regioner #

1-00-13-17

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners udvalg for regional udvikling og EU samt udvalg for miljø og ressourcer.

Der var senest møde i udvalg for regional udvikling og EU den 7. februar 2020. Næste møde er den 23. april 2020.

Der var senest møde i udvalg for miljø og ressourcer den 20. februar 2020. Referat fra dette møde er vedlagt. Næste møde er den 6. maj 2020.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Punkt 9: Gensidig orientering #

1-00-13-17

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Intet til punktet.